

De acht gemeenten in Regio FoodValley

De WERV-gemeenten zien perspectief in FoodValley

De WERV-samenwerking heeft spannende maanden achter de rug. In december bleek dat onze oorspronkelijk bindende factor, het Binnenveld, aan kracht had ingeboet. Om toekomstbestendig te zijn, moesten we dus werken aan onze binding, aan een gezamenlijke identiteit. Die hebben we gevonden in FoodValley.

Een nieuwe identiteit komt natuurlijk niet spontaan uit de lucht vallen. Sinds december hebben we intensief met elkaar gesproken. Daarbij kwam FoodValley steeds duidelijker in beeld als identiteit die onze regio nog verder kan laten bloeien. Op 17 juni hebben wij daarover een standpunt ingenomen: FoodValley is onze bindende identiteit. Daar willen we gezamenlijk onze schouders onder zetten. Bij de ambities van FoodValley hoort echter een andere schaalgrootte dan we gewend zijn. Daarom zijn wat ons betreft niet vier, niet vijf, maar acht gemeenten in beeld. We hebben onze ambities dan ook voorgelegd aan alle betrokken gemeenten en aan Regio de Vallei. De projecten, producten en diensten die WERV heeft opgeleverd, vormen een pijler onder het nieuwe samenwerkingsverband. Want natuurlijk willen we de vruchten van onze huidige samenwerking niet verliezen

door groter te gaan. Integendeel. We verwachten ons programma niet alleen te kunnen borgen en bestendigen, maar ook onze nog niet behaalde doelen dankzij FoodValley alsnog te bereiken.

Bijdragen

De raden hebben onze uitnodiging om over de toekomst na te denken van harte aangenomen. In maart heeft de intergemeentelijke raadscommissie WERV de plannen tijdens een inspirerende thema-avond besproken met de raden van de WERV-gemeenten. Daarnaast stond de jaarlijkse Regiodag WERV in april in het teken van de Ambitieschets FoodValley 2020. In het verlengde hiervan hebben wij eind mei samen met Regio De Vallei het FoodDebat georganiseerd. Een bijeenkomst over FoodValley waaraan – voor het eerst – vertegenwoordigers van acht gemeenten deelnamen. Kortom:

zonder de inzet en actieve houding van de gemeenteraden waren we niet gekomen waar we nu zijn. De voorzitter van de WERV-commissie, Hans Teunisse, kijkt hier op de volgende pagina op terug. Theo Meijer, voorzitter van de Initiatiefgroep FoodValley, legt in deze Nieuwsbrief uit waarom we in deze regio samen goud in handen hebben. Organisatieadviesbureau WagenaarHoes heeft ons tijdens het hele proces begeleid. Dat is zo goed bevallen dat WagenaarHoes ook de nieuwe samenwerking met de acht gemeenten in de steigers gaat zetten. Noortje Gerritsen vertelt hierover op de derde pagina van deze Nieuwsbrief. Liesbeth de Jong, projectbureau manager WERV, vertelt tenslotte wat deze ontwikkelingen voor het huidige samenwerkingsprogramma betekenen.

Het zal u helder zijn na het lezen van de zestiende editie van onze Nieuwsbrief: WERV ziet perspectief in FoodValley en FoodValley is een WERVend perspectief. Schouders eronder!

*Namens het Bestuurlijk Overleg WERV
 Geert van Rumond, voorzitter*

Van WERV, via WERV+B naar FoodValley

De WERV-gemeenten gaan samenwerken met Regio De Vallei en Renswoude om de kansen van de regio beter te benutten. Op 23 juni hebben de acht gemeenten, Wageningen, Ede, Rhenen, Veenendaal, Barneveld, Nijkerk, Scherpenzeel en Renswoude, een commissie ingesteld die de nieuwe samenwerking gaat vormgeven.

Het besluit van de WERV-gemeenten om op grotere schaal te gaan samenwerken, is het resultaat van de toekomstverkenning van de WERV-samenwerking en de daaruit voortgevloede Strategische agenda WERV+B (Barneveld). Deze agenda is een uitwerking van het grootschaliger concept FoodValley, dat als basis voor de nieuwe samenwerkings-identiteit is gekozen. De ambitie om, overeenkomstig het kabinetsprogramma Pieken in de Delta en de Lissabonagenda, één van de belangrijkste gebieden in de wereld te worden

Raadsleden tijdens de themabijeenkomst in Wageningen

voor gezonde en duurzame voeding, was in deze keuze een belangrijk uitgangspunt, evenals het samenhangende en verbindende karakter van FoodValley.

Uitbreidingsproces

Naar aanleiding van de toekomstverkenning hadden de WERV-gemeenten in maart het gemeentebestuur van Barneveld al uitgenodigd om mee te praten over de strategische agenda. De colleges van

Renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg en Nijkerk werden toen geïnformeerd over de toekomstverkenning van WERV. Tijdens de bestuurlijke contacten die daarop volgden, zoals tijdens het FoodDebat, bij de opstelling van de Gebiedsagenda Vallei & WERV en de presentatie FoodValley Ambitie 2020, groeide – met steun van de provincies Gelderland en Utrecht – de overtuiging dat de strategische belangen verder reikten dan WERV+B. Dit leidde tot de bijeenkomst op 23 juni, waar de colleges van de acht gemeenten een gezamenlijke intentieverklaring uitspraken. Daarbij is een commissie ingesteld onder leiding van Jos Houben, de burgemeester van Barneveld, waarin alle gemeenten met één collegelid vertegenwoordigd zijn. Deze commissie gaat de strategische ambities van de samenwerking en de daarbij passende vorm van de organisatie de komende maanden uitwerken.

Hoe nu verder?

Op 24 augustus komt de commissie onder leiding van Jos Houben voor de eerste keer bijeen om de strategische ambities van de acht gemeenten en de organisatorische vorm van het samenwerkingsverband te bespreken. Dan zal de commissie ook bespreken op welke wijze de raden bij het traject worden betrokken. Het streven is om alle raden voor 1 januari 2010 een besluit te laten nemen over de samenwerking.

Reactie raadscommissie WERV

“Laat de raden meepraten over FoodValley”

Wat vinden de volksvertegenwoordigers van de uitbreiding van WERV tot het nieuwe samenwerkingsverband Regio FoodValley? Hans Teunisse, voorzitter van de intergemeentelijke raadscommissie WERV, reageert op de plannen en pleit voor een klankbord.

Het bestuurlijk overleg WERV is snel en daadkrachtig aan de slag gegaan met de conclusie dat WERV een impuls nodig had, zoals eind vorig jaar uit de toekomstverkenning bleek. De raadscommissie was aanvankelijk kritisch over de snelheid van de ontwikkelingen. “Het leek of het bestuurlijk overleg steeds drie stappen verder was dan wij”, zegt Hans Teunisse.

Eyeopener

De themabijeenkomst voor raadsleden over de toekomst van WERV, eind maart in Veenendaal, opende veel raadsleden de ogen. Teunisse: “De ambitieschets van FoodValley is een overkoepelende toekomstvisie voor onze

regio, waarin ook leefbaarheid en duurzaamheid een belangrijke plaats hebben. Belangrijk is de uitstraling die het concept naar Den Haag en de rest van de wereld heeft. Samen kunnen we daardoor meer voor elkaar krijgen.”

Invloed

De WERV-commissie is positief over de manier waarop de resultaten van WERV in de verdere samenwerking ‘geboost en geborgd’ worden. “Bij de samenstelling van de Strategische agenda WERV+B, die als leidraad zal dienen bij de invulling van de FoodValley-samenwerking, is goed naar de raden geluisterd. Ons advies is in deze agenda duidelijk overgenomen. Inhoudelijke

argumenten zijn altijd leidend geweest. Dat waarderen wij zeer.”

Teunisse rekent erop dat de raden invloed houden op het besluit om Regio FoodValley als nieuw samenwerkingsverband op te richten en op de invulling daarvan. “We zouden graag een met onze WERV-raadscommissie vergelijkbaar gremium zien dat tijdens het oprichtingsproces namens de acht gemeenteraden als klankbord dient voor de colleges. De ontwikkelingen gaan nu in zo’n sneltreinvaart. We willen waken voor onomkeerbare besluiten en ons inzetten om breed draagvlak voor FoodValley te creëren binnen alle deelnemende gemeenten.”

“We zijn uit ons jasje gegroeid”

Liesbeth de Jong is al ruim zes jaar manager van het Projectbureau WERV. Wat vindt zij ervan dat WERV opgaat in FoodValley? “Ook in de nieuwe samenwerking blijven we voor inhoud gaan. FoodValley kan veel leren van WERV.”

Toen Liesbeth de Jong in februari 2003 bij de prille WERV-samenwerking kwam werken, trof zij één project aan: de Regionale Structuurvisie WERV. “De Structuurvisie was vooral gericht op het behoud van het Binnenveld, het unieke groene gebied tussen onze gemeenten”, blikt Liesbeth terug. “Van FoodValley had toen nog niemand gehoord. Maar WERV heeft zijn ogen nooit gesloten voor nieuwe ontwikkelingen en kansen. Ook nu niet.”

Omvangrijk

Anno 2009 zijn er programma's op zes gebieden: ruimtelijke ordening, economie, wonen, mobiliteit en bereikbaarheid, milieu en sociale zaken. De uiteenlopende projecten en activiteiten binnen deze thema's bewijzen hoe succesvol de samenwerking is, zegt Liesbeth. “Ik ben trots op alles wat we samen gepresteerd en bereikt hebben. Het economisch actieplan Een WERVend Perspectief, de open woningmarkt Huiswaarts.nu, het Landschapsontwikkelingsplan Binnenveld en het programma Speerpunten WERV Mobiliteit & Bereikbaarheid – het zijn stuk voor stuk omvangrijke programma's. Het is geen wonder dat het Binnenveld daardoor als bindende factor aan belang heeft ingeboet. Het is ook geen wonder dat al deze activiteiten niet langer passen binnen de uitvoeringscapaciteit van WERV. We zijn echt uit ons jasje gegroeid!”

Inhoud

“Regio FoodValley is een grotere jas voor WERV, die lijkt te passen. Het huidige programma van WERV wordt in het nieuwe samenwerkingsverband voortgezet. WERV heeft veel goeds voortgebracht, dat moeten we natuurlijk borgen. Ik denk dat Regio FoodValley veel kan leren van de WERV-samenwerking. WERV is een succesvolle samenwerking met een hart.”

Liesbeth de Jong, manager
Projectbureau WERV

Noortje Gerritsen,
adviseur van organisatiebureau
WagenaarHoes

“Schaalvergroting biedt meer mogelijkheden en slagkracht”

Organisatieadviesbureau WagenaarHoes onderzocht de toekomstbestendigheid van WERV en begeleidt de daaruit voortgevloeide uitbreiding van de samenwerking. Adviseur Noortje Gerritsen blikt terug en kijkt vooruit.

Uit de toekomstverkenning voor WERV die organisatieadviesbureau WagenaarHoes vorig jaar uitvoerde, bleek dat er een aantal knelpunten waren die een succesvolle samenwerking tussen de vier WERV-gemeenten in de weg stond. Zo was de identiteit van de samenwerking onduidelijk geworden. “De strategische belangen van de gemeenten waren in de loop van de tijd uit elkaar gegroeid”, verklaart Noortje Gerritsen. “De oorspronkelijke kerndoelen van de samenwerking, waaronder de bescherming van het Binnenveld, waren bij de colleges op de achtergrond geraakt.” Omdat de WERV-samenwerking mooie resultaten heeft opgeleverd, adviseerde WagenaarHoes de strategische ambities van WERV te herijken.

FoodValley

Op hetzelfde moment, in februari, verscheen de ambitieschets van de initiatiefgroep FoodValley. Daarin wordt beschreven hoe deze regio het Europese middelpunt voor

innovaties op het gebied van gezonde en duurzame voeding kan worden. “De ambitieschets FoodValley heeft inhoudelijk veel raakvlakken met WERV. Om de uitdagingen in de regio het hoofd te kunnen bieden, is schaalvergroting bovendien wenselijk. Al snel waren de WERV-leden het daarom eens: FoodValley biedt een ambitie die past bij onze identiteit.” Tegelijkertijd werd ook in Regio De Vallei enthousiast op de Ambitieschets gereageerd. “Daarna is het snel gegaan”, vertelt Noortje. “De gemeenten binnen de twee samenwerkingsverbanden en Renswoude beseften dat ze elkaar nodig hebben. Samen hebben ze immers meer mogelijkheden en vooral meer slagkracht. Zo zijn WERV en Regio de Vallei afzonderlijk te klein om aan tafel te mogen schuiven bij overleg van bijvoorbeeld het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport, red.), Regio FoodValley wordt hier wel voor uitgenodigd. Regio FoodValley heeft gewoon meer gewicht en gezicht.”

Borging

FoodValley zal de continuïteit van WERV goed borgen, verwacht WagenaarHoes. “De gemeenten willen de belangrijkste speerpunten van WERV ook een plek geven binnen de nieuwe samenwerking. Het is de kunst de samenwerking zo in te richten dat alle gemeenten en maatschappelijke participanten er wel bij varen. Zo wordt behalve de slagkracht ook de slagvaardigheid geborgd. Het FoodValley-concept biedt daarnaast een breder perspectief, een overall-visie op het gebied met een samenhangende identiteit”, aldus Noortje. “Door de grotere schaal kunnen bestaande WERV-projecten, zoals de concrete uitwerking van de Structuurvisie WERV, waarschijnlijk daadkrachtiger worden uitgevoerd. Er moet natuurlijk nog een hoop gebeuren, maar ik heb vertrouwen in de FoodValley-samenwerking. De nieuwe strategische ambities van WERV komen samen in Regio FoodValley.”

Theo Meijer heeft hoge ambities met FoodValley

“Deze regio heeft goud in handen”

FoodValley zet hoog in. In het document ‘FoodValley: Ambitie 2020’ is te lezen hoe de regio er over elf jaar uit moet zien en hoe dat bereikt moet worden. Theo Meijer, voorzitter van de initiatiefgroep FoodValley, heeft een helder beeld voor ogen van een bloeiende regio die tot de wereldtop van de foodsector behoort.

“Er is hier in de regio sprake van een unieke situatie. Van oudsher is hier veel agrarische activiteit, ook richting de Betuwe en de Veluwe. Daarnaast zorgt de aanwezigheid van Wageningen Universiteit en Researchcentrum (WUR) ervoor dat ook veel onderzoeksinstituten zich in de regio hebben gevestigd. Niet alleen de al aan de universiteit verbonden instituten, zoals Alterra, maar ook kleinere, particuliere laboratoria zijn hier te vinden. We hebben, kortom, een unieke situatie hier in de vallei. Die moeten we optimaal ontwikkelen en gebruiken.”

Betrokken

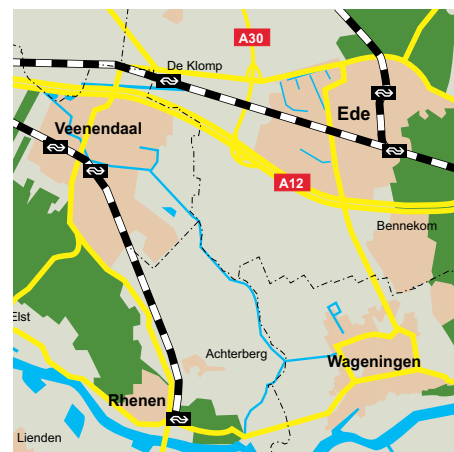
Het initiatief voor het FoodValley-concept komt uit het bedrijfsleven, maar ook de universiteit en overheden haken aan. “De bedrijven in de regio hebben de overheid nodig om bepaalde zaken te faciliteren, zoals infrastructuur”, verklaart Theo. “Daarom heb ik niet alleen contact met de gemeenten en de provincie, maar ook met de Rijksoverheid. De ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Verkeer en Waterstaat en Economische Zaken zijn betrokken en enthousiast. Ik heb weinig moeite om de betrokken personen te overtuigen van het belang van dit initiatief, iedereen ziet in dat we goud in handen hebben. Gelukkig maar, want om van de FoodValley een succes te maken, moeten alle partijen de handen ineenslaan. We moeten ervoor zorgen dat de regio niet alleen aantrekkelijk is op economisch gebied, maar ook als leefomgeving. Dat betekent dat het openbaar vervoer goed geregeld moet zijn, dat er kwalitatief hoogwaardig internationaal onderwijs is, dat we moeten zorgen voor goede huisvesting. Als we dat allemaal kunnen realiseren, hebben

we een regio die kansen biedt. Niet alleen voor de mensen uit de eigen regio, maar ook nationaal en internationaal. Er zijn al diverse multinationals die hebben aangegeven dat ze interesse hebben in wat we hier doen en overwegen om hun onderzoekscentra hier te vestigen.”

Wereldtop

In 2020 moeten de inspanningen van de initiatiefgroep ertoe hebben geleid dat de FoodValley tot de absolute wereldtop behoort. “We willen in ieder geval in Europa de top bereiken en in de wereld moeten we in de top 5 zitten. Waar ook ter wereld moeten mensen straks meteen aan Nederland denken, zodra de term FoodValley valt. Een beetje zoals bij Silicon Valley, dat als ons voorbeeld dient, het geval is. Ik ben ervan overtuigd dat we dat gaan bereiken, ondanks – of misschien juist vanwege – de recessie. Voedsel is een primaire levensbehoefte, daarom is deze sector minder crisisgevoelig. Bovendien komt de vraag na de crisis zeker weer op gang. Als wij er hier voor kunnen zorgen dat mensen optimaal bediend worden, zeker in arme landen die gevoed moeten worden, kunnen we een bijdrage leveren aan de armoedebestrijding en het behalen van de milieudoelen. Juist nu moeten we daar helemaal voor gaan.”

Het Projectbureau WERV

Het Projectbureau is het secretariaat van het bestuurlijk overleg van WERV en het coördineert de uitvoering van de projecten. Projectbureau manager Liesbeth de Jong en managementassistente Christel van Dijk zijn gehuisvest in het gemeentehuis van Rhenen.

Projectbureau WERV
Nieuwe Veenendaalseweg 75
Postbus 201
3910 AE Rhenen

T (0317) 681 797 of 681 798
E info@werv.nl

Meer informatie

WERV is geen interne aangelegenheid, maar een zaak van de vier samenwerkende gemeenten. Er wordt nadrukkelijk contact en samenwerking gezocht met andere samenwerkingsverbanden en organisaties in de regio. Wilt u actief meedenken en meepraten of informatie over bepaalde projecten, neemt u dan contact op met de ambtelijk coördinator WERV van uw gemeente.

Gemeente Wageningen

Wilma Pol (0317) 49 27 35

Gemeente Ede

Theo Neyenhuis (0318) 68 01 76

Gemeente Rhenen

Bart Brandenburg (0317) 68 16 68

Gemeente Veenendaal

Hans Snijder (0318) 53 85 41